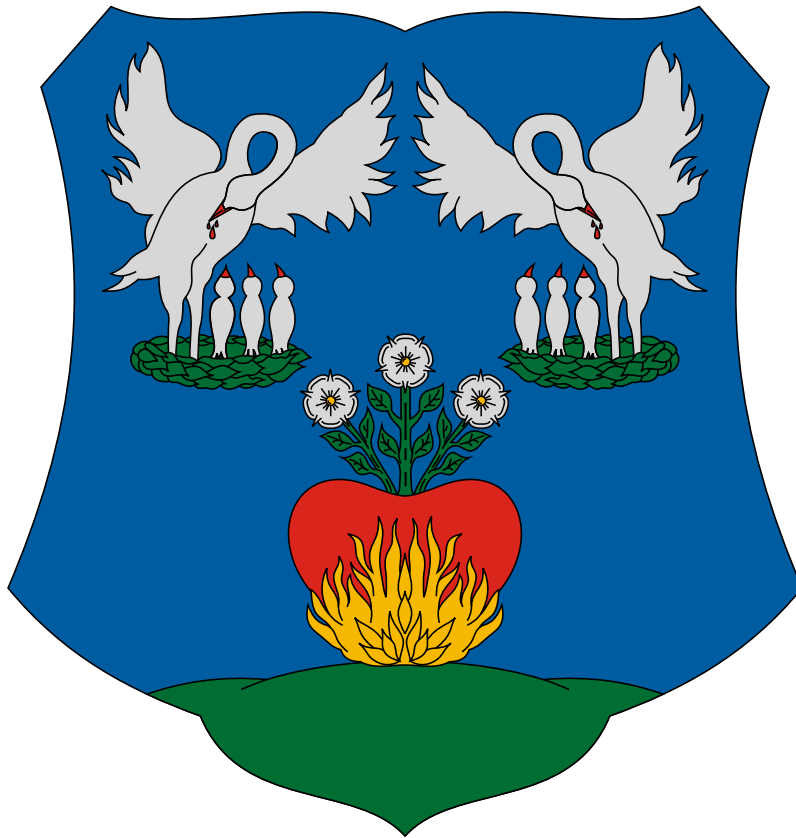

JÁNOSSOMORJA

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Koncepció

2022.06.30.

MEGBÍZÓ

Jánossomorja Város Önkormányzata, 9241 Jánossomorja, Szabadság u. 39
Képviselője: Lőrincz György, polgármester

GENERÁLTERVEZŐ

Universitas-Győr Nonprofit Kft 9026 Győr Egyetem tér 1.
Képviselője: Tóth Eszter ügyvezető

TERVEZŐK

a Széchenyi István Egyetem részéről:

Dr. Berkes Judit, egyetemi adjunktus

Dr. habil Csizmadia Zoltán, tudományos dékánhelyettes, tanszékvezető, egyetemi docens

Dr. Gombkötő Nóra, egyetemi docens

Dr. Kozma Katalin, egyetemi docens

Macher Gergely, tanszéki mérnök

Dr. Makó Emese, tanszékvezető, egyetemi docens

Dr. Mezei Katalin, egyetemi docens

Dr. Páthy Ádám, egyetemi adjunktus

Dr. Pécsinger Judit, egyetemi adjunktus

Dr. Szakonyi Petra, egyetemi adjunktus

Dr. Torma András, tanszékvezető, egyetemi docens

Dr. Tóth Péter, egyetemi docens

a Talent-Plan Kft. részéről:

Németh Gyula, településtervező

Tartalomjegyzék

BEVEZETŐ	4
1 A TELEPÜLÉS ADOTTSÁGAI	5
2 JÖVŐKÉP ÉS CÉLRENDSZER	9
2.1 JÁNOSSOMORJA JÖVŐKÉPE.....	9
2.1.1 <i>A város jövőképe általánosságban</i>	9
2.1.2 <i>A településfejlesztést meghatározó elvek</i>	10
2.2 A JÖVŐKÉPET MEGHATÁROZÓ CÉLOK	13
2.2.1 <i>Átfogó és tematikus célok</i>	13
2.2.2 <i>A horizontális célok</i>	14
2.2.3 <i>A település tematikus fejlesztését szolgáló célok részletes leírása</i>	15
2.2.4 <i>Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása</i>	18

BEVEZETŐ

Elindult az Európai Unió 2021-2027 közötti költségvetési ciklusa, benne a területi fejlődést, az európai szintű területi kiegyenlítést szolgáló Strukturális Alapok, a Kohéziós Alap és a Vidékfejlesztés, illetve az Európai Területi Együttműködés (ETE) program-dokumentumaival.

A jelzett források tagállami szintű programdokumentumát, a Partnerségi Szerződést a nemzeti szinten készülő stratégiai fejlesztési dokumentumok (Országos Fejlesztési Koncepció /OFK/, Országos Területfejlesztési Koncepció /OTK/) és a megyei területfejlesztési koncepciók (MTFK) alapozzák meg.

A 2021-27-es programozási időszak operatív programjainak céljaihoz való illeszkedés és megvalósítás érdekében szükségessé vált **Jánossomorja város**, integrált települési dokumentumainak – mint a **településfejlesztési koncepciónak** és az integrált településfejlesztési stratégiának a felülvizsgálata.

Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzata (9021 Győr, Városház tér 3.) 2022. március 22-én megbízást adott az **UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft.** részére (Székhely: 9026 Győr Egyetem tér 1.) a fent említett dokumentumok felülvizsgálatára.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) szerint a megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározott területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 13/A. § (1) szerint koordinációs feladatkörében együttműködik a települési önkormányzatokkal, a megye fejlesztésében közvetlenül és közvetve közreműködő területi államigazgatási szervekkel, az érdekelt civil és szakmai szervezetekkel.

A **településfejlesztési koncepció** célja, hogy hosszú 10 évet meghaladó időtávra rendszerbe foglalja a település fejlesztési szándékait, ennek keretében a települési adottságok és összefüggések figyelembevételével **meghatározza a település jövőképét, javaslatot tegyen a települési környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére**, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására.

A településfejlesztési koncepció, tartalmi követelményeit a **314/2012. (XI. 8.) kormányrendelet 2. melléklete** tartalmazza. A tervezés során a hivatkozott rendelet témaköri szempontjait figyelembe vettük, a településfejlesztési koncepciót a kormányrendelet szerint dolgoztuk ki.

1 A TELEPÜLÉS ADOTTSÁGAI

Jánossomorja megalapozó vizsgálatának helyzetelemző és helyzetértékelő munkarésze tartalmazza a település társadalmára, gazdaságára, természeti és épített környezetére vonatkozó ágazati SWOT elemzést, mely bemutatja a település erősségeit, gyengeségeit, valamint a fejlesztések lehetőségeit és veszélyeit. A településfejlesztési koncepció második fejezetében a megalapozó vizsgálatához készült ágazati SWOT elemzések legfontosabb megállapításait összegeztük

Földrajzi jellemzők és természeti adottságok	
Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> • Jelentős kiterjedtségű, kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek • Zöldfelületi ellátottsága jó, mindegyik városrész kellő mennyiségű és minőségű zöldfelülettel rendelkezik • Az önkormányzat számára prioritás a környezeti, természeti, táji értékek megóvása 	<ul style="list-style-type: none"> • Jelentős a mezőgazdaság környezetet befolyásoló hatása
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • Mezőgazdasági területek környezetbarát, fenntartható művelése 	<ul style="list-style-type: none"> • Beépítettség növekedése, zöldfelületek csökkenése ipari és egyéb beruházások miatt, beleértve a lakóingatlanok zöldfelületeinek leburkolását is • Helyi természeti értékek elhanyagolásából eredően a természeti értékek állapotromlása
Környezeti állapot	
Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> • Jelentősebb környezetszennyező hiánya • A településnek kedvező környezeti adottságai vannak • Szeletív hulladékgyűjtés kiépítése a településen, hulladékudvar • Megvalósult energetikai fejlesztések • Meglévő Települési Környezetvédelmi Program 	<ul style="list-style-type: none"> • Illegális hulladéklerakók és azok környezetvédelmi problémái • Sok a burkolatlan külterületi út, adott esetben jelentős a portterhelésük • A településen átmenő főút nagy forgalommal bír, amelynek jelentős környezeti hatásai vannak (zaj, légszennyező anyag, por stb) • A klímaváltozás egyes helyi értékekre gyakorolt hatásának monitoringja és a jövőbeli hatások vizsgálata nem megoldott
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • Komplex energetikai felújítások megvalósítása • Klímavédelmi szempontok hangsúlyosabb megjelenítése a beruházások során • Integrált csapadékvíz gazdálkodási terv készítése • Termál víztest hasznosítása a településen • Megújuló alapú energiaellátás megoldásainak diverzifikációja (pl. geotermia-hasznosítás) • A helyi lakosság környezettudatos gondolkodásmódjának, felelősségtudatának erősítése • Környezeti nevelés az általános iskolákban, óvodában • a közlekedési eredetű légszennyezés mérséklése forgalomirányítási/-technikai eszközökkel • A fenntarthatósági kritériumok további hangsúlyos megjelenítése a városstratégiai dokumentumok között 	<ul style="list-style-type: none"> • Extrém időjárási események épületállományra gyakorolt negatív hatásai • A település alatti érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület esetleges elszennyezése • A településen átmenő 86-os út forgalmának további növekedéséből fakadó fokozott levegőszennyezés • Az éghajlatváltozás várható hatásainak következtében a közparkok és épületek fenntartásával kapcsolatos költségráfordítás növekedése • A lakosság életszínvonal emelkedéséből fakadó többlet környezethasználatok •

<ul style="list-style-type: none"> • Energetikai szempontból a részleges, vagy teljes önellátás lehetőségének megteremtése 	
Településhálózat /Épített környezet	
Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> • Épített- és természeti értékekben gazdag település. • Jánossomorján az épített és a természeti környezet között még nem alakultak ki a nagyvárosokra jellemző konfliktusok. • A tervezett zöldmezős beruházások hozzájárulhatnak a település gazdasági fejlődéséhez és a település idegenforgalmi vonzerejének növeléséhez. • A szerkezeti tervben új fejlesztési- és lakóterületek kerültek kijelölésre, melyek hozzájárulnak a lakónépesség helyben tartásához. • A város több települési alközponttal is rendelkezik, fejlett intézményhálózattal és közszolgáltatásokkal. • A tervezett közútfejlesztések hozzájárulhatnak a település jobb elérhetőségéhez, a településen átmenő forgalom csökkentéséhez. • 	<ul style="list-style-type: none"> • Hosszú távon, amennyiben a fejlesztések volumene a kívánatosnál nagyobb mértékűvé válik, kialakulhatnak az ember-táj közötti konfliktusok. • A településen belül az úthálózatot érintő komoly hiányosságok tapasztalhatók (burkolatlan utak). • A település belterületén, különösen a városközponthoz kapcsolódóan a gyalogos közlekedést hátráltató hiányosságok tapasztalhatók, úgymint a rosszminőségű vagy féloldali járdaszakaszok. • Az egyes lakóhelyek gyalogos infrastruktúrával való ellátottsága hiányos. • A lakóterületek fejlesztése nem jár minden esetben együtt az infrastruktúra fejlesztésével. • Közlekedési módváltás nehézkes. • Parkolási nehézségek, különösen az intézmények környezetében.
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • Ügyelni kell hosszú távon is a harmonikus ember-táj kapcsolat megtartására. • A táji- és épített környezeti konfliktusok mértéke összehangolt, átgondolt tervezéssel csökkenthető. • A nem fenntartható, különösképpen ökológiai szempontból aggályos megoldások elkerülése érdekében környezeti hatásvizsgálat elvégzése lehet szükséges. • Kék- és zöld infrastruktúra fejlesztések (csapadékvíz helyben tartása) megvalósítása. • Víz-rehabilitációs munkálatok és/ vagy éppen az út melletti fásítások megvalósítása. • Kerékpáros- és gyalogos közlekedés fejlesztése lakóterületen belül és a szomszédos települések irányába. • Kerékpáros és a közösségi közlekedési közötti átszállási lehetőségének erősítése (kerékpárszállítás lehetőségének biztosítása a helyközi autóbuszokon és vonatokon, P+R, B+R fejlesztések). 	<ul style="list-style-type: none"> • A beépített területek növelése és az infrastruktúra fejlesztése a természetvédelem, tájvédelem szempontjainak ütközésével járhat. • Különösen a zöldmezős beruházások nyomán fellépő ember-táj konfliktusok veszélye. • A nem célzottan tájhasználati konfliktusok feloldását célzó fejlesztési beruházások minden erőfeszítés ellenére előbb-utóbb bizonyos fokú konfliktushoz vezetnek, melyek lehetnek területhasználati és funkcionális, tájökölógiai vagy tájképi (vizuális) gyökerűek. • Fokozott környezetterhelés, zöldterületek csökkenése, vízelvezetési problémák. • Kerékpáros- és gyalogos közlekedési infrastruktúra hiányából eredő eljutási nehézség és baleseti kockázat. •
Társadalmi folyamatok	
Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> • Lakónépesség folyamatos emelkedése • Fiatalosabb korszerkezet • Nyilvántartott álláskereső és a tartósan munkanélküliek aránya alacsony • Kedvező foglalkoztatottsági jellemzők • Dinamikusan emelkedő jövedelemszint • Lakások komfortfokozata, felszereltsége és mérete kedvező • Erős identitástudat • Társadalmi sokszínűség 	<ul style="list-style-type: none"> • Természetes fogyás ciklikus érvényesülése • Kedvezőtlen képzettségi, végzettségi mutatók • Lakossági érdeklődés, aktivitás gyengesége, nehéz mozgósíthatóság

<ul style="list-style-type: none"> • Civil szervezetek száma és sokszínűsége 	
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • Házasságkötések száma emelkedik • Az adófizetők aránya magas és emelkedik • Egészséges, nyugodt lakókörnyezet, élhető település 	<ul style="list-style-type: none"> • Idős népesség aránya emelkedő tendenciát mutat • Ingadozó, elmúlt években kedvezőtlen vándorlási egyenleg • Fiatal korosztály elvándorlása • Nagylétszámú időszakos vendék- és idegymunkások jelenlétéből fakadó társadalmi feszültségek • a nagyarányú ingázó lakos nem tud aktívan részt venni a település hétköznapijaiban, nem lesz aktív a helyi társadalomban
Gazdasági folyamatok	
Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> • Heterogén gazdasági profil • Beágyazott multinacionális cégek • Vállalkozások magas száma • Jelentős mezőgazdasági tevékenység • Alacsony munkanélküliség • Önkormányzati lakások magas száma • Felelős önkormányzati gazdálkodás 	<ul style="list-style-type: none"> • Turizmus hiánya • Önkormányzati lakások leromlott állapota
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • Munkásszállás építése • Megújuló energiaforrások hasznosítása • Térinformatikai rendszer fejlesztése • Mozaikos okos város megoldások bővítése 	<ul style="list-style-type: none"> • Belső migrációs célpont: <ul style="list-style-type: none"> – társadalmi integrációs nehézségek – ugródeszka település Nyugat felé
Műszaki infrastruktúrák	
Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> • A vezetékes települési infrastrukturális elemekkel (vízszolgáltatás, szennyvízelvezetés, villamosenergia-szolgáltatás, gázszolgáltatás, stb.) való ellátottság megfelelő • Az ivóvízszolgáltatás alá tartozó lakásállomány teljeskörű (100%) • A szennyvízhálózattal való ellátottság mértéke emelkedett az elmúlt időszakban, meghaladja a 92,2%-ot • A közműolló záródásának növekedése, a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba és közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya 92,15% • Gázbekötések száma emelkedett az elmúlt időszakban • Analóg hírközlési hálózatok számának csökkenése • Az internetelőfizetők számának növekedése • A kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások számának növekedése 	<ul style="list-style-type: none"> • A kiépített csapadékvíz-elvezető-rendszer kapacitása adaptációs szempontból nem teljes mértékben felel meg a klímaváltozás következtében megváltozó csapadékhozamoknak • A vezetékes ellátóhálózatok ellenállóképessége nem teljes mértékben felel meg a klímaváltozás következtében előálló szélsőséges hatásoknak • A megújuló energiaforrások alkalmazásának alacsony a részaránya • Az energiahatékonyságot szem előtt tartó közintézményi fejlesztési projektek száma térségi szinten alacsony • A szolgáltatott gázmennyiségből a háztartások részaránya alacsony a térségi, megyei viszonylatokhoz képest
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> • A szennyvízhálózattal ellátott lakásállomány mértékének növelése, teljeskörűvé tétele • A légvezetékek részarányának csökkentése a vezetékes szolgáltató rendszerekből, ezáltal a 	<ul style="list-style-type: none"> • A közcsatornahálózatra nem csatlakozó háztartások és szennyvízkibocsátók révén előálló talajszennyezés mértékének növekedése • Az extrém időjárási események révén előálló többlethozamok elvezetésére kiépített

<p>vezetékes ellátó rendszerek klímarezilienciájának növelése</p> <ul style="list-style-type: none"> • A megújuló energia alapú fejlesztések megvalósítása • Energiafüggőség mérséklése decentralizált energiaelőállító- és szolgáltató rendszerek létrehozásával, részleges, vagy teljes önellátásra való törekvés • Energiafüggőség mérséklése energiaközösségek létrehozásával • Az energiahatékonyságra és környezetvédelemre fókuszáló fejlesztési projektek számának növelése • Okos megoldások alkalmazása az energiaellátásban és az energiafelhasználásban • A települési vezetékes infrastruktúra egyes ellátóhálózatainak fejlesztése, a klímaváltozással szembeni ellenállóképességének növelése • Községi internethozzáférési pontok létrehozása, illetve a községi internethozzáférési pontok fejlesztése 	<p>elválasztott rendszerű közcsatornahálózat nem képes betölteni funkcióját</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az energiahatékonyságot szem előtt tartó fejlesztési projektek száma nem kellő mértékben emelkedik, a térségi, megyei volumentól való lemaradás nő • Az energiaárak növekedése és az energiahordozók rendelkezésre állásának esetleges problémái ellátási nehézségekhez vezethetnek
--	--

2 JÖVŐKÉP ÉS CÉLRENDSZER

2.1 JÁNOSSOMORJA JÖVŐKÉPE

2.1.1 A város jövőképe általánosságban

Jánossomorja jövőképe az alábbiakban határozható meg:

„Jánossomorja, ahol mindig jó irányba fúj a szél”

A jövőkép megalkotása során törekedtünk arra, hogy olyan irányokat jelöljünk ki, amik figyelembe veszik a településrészek identitását, de ezzel párhuzamosan a város egészére érvényesnek tekinthetők.

Jánossomorjának 2030-ra a településrészek identitását megőrző, s ezzel a sokszínűséget erősítő; erős gazdaságra épülő; fiatalokat megtartó; egységes közösséget építő kisvárossá kell válnia, ahol az innovatív fejlesztések és technológiák támogatást nyernek.

Jánossomorjának legfőbb célja, hogy

- biztos gazdasági alapokon nyugvó fejlődés valósuljon meg;
- lehetőségek településévé váljon az elkövetkező generációk számára;
- a helyi közösség által, a közösség érdekében fejlődjön.

A jövőképhez kapcsolódó elsődleges célok tartalma az alábbi

Jánossomorján biztos gazdasági alapokon nyugvó fejlődés valósuljon meg

Jánossomorja munkáltatói potenciája kedvező, ami jó alapot jelent a település fejlődése szempontjából. Mindez önmagában azonban kevés, hiszen az Önkormányzatnak arra is gondolnia kell, hogyan lehet a mostani állapotokat átmenteni a jövőre, s így milyen lehetőségek vannak a település gazdasági teljesítőképességének növelésére. Minél inkább biztosítva van hosszútávon a település gazdasági fejlődése, úgy képzelhető el az egyéb területeken (szociális, közösségi, közszolgáltatás, stb.) történő fejlesztések, amik viszont biztosítani tudják, hogy a település népességmegtartó ereje növekedjen.

Jánossomorja a lehetőségek településévé váljon az elkövetkező generációk számára

Jánossomorja büszke múltjára, illetve az eddig elért eredményeire, de tisztában van azzal is, hogy soha nem lehet teljesen elégedett. A település igazi sikere az lehet, ha az eddig elért eredményeket sikerül megőrizni, illetve azokat kamatoztatni tudja. Csak így képelhető el, hogy az elkövetkező generációk perspektívát lássanak Jánossomorjában és további életüket is a településen képzeljék el. Jánossomorjának szüksége van képzett, a helyi közösséget építő fiatalokra, akik a jövő sikeréért tudnak dolgozni. Ez a jövőkép csak akkor valósulhat meg, ha az önkormányzati fejlesztések egyik legfontosabb fókuszába a fiatalok kerülnek.

Jánossomorja a helyi közösség által, a közösség érdekében fejlődjön

Egy településen általában sok fejlesztési elképzelés van jelen egyszerre. Ezek közül, azok a fejlesztési elképzelések tudnak igazán működni, amik belülről jövő, közösségi igényként jelennek meg. A fejlesztések kidolgozása során, soha nem lehet elfeledkezni, hogy azok nem önmagukért szükségesek, hanem a közösség érdekét kell hogy szolgálják. A helyi közösség a fejlesztések célcsoportja, de egyben annak motorja is.

2.1.2 A településfejlesztést meghatározó elvek

A szereplők bevonása a fejlesztésbe

A fejlesztések során törekedni kell arra, hogy már a tervezés alatt a lehető legtöbb érintett szereplő megfelelő tájékoztatást kapjon a készülő fejlesztésekről, beruházásokról. Biztosítani kell azt, hogy a szereplők véleményét formálhassanak, ötleteikkel, javaslataikkal támogathassák a fejlesztések megvalósulásának hatékonyságát, célzottságát. Az érintettek lehetnek helyi gazdasági, kormányzati, illetve civil szereplők, akik különböző szempontból közelítenek egy-egy megvalósítása váró fejlesztéshez, illetve a város működéséhez, működtetéséhez, így mindegyik szempont kedvezően hathat mind a tervezésre, mind a kivitelezésre.

Hatékonyság

A városfejlesztés során kiemelt fontosságú alapelv a helyi, már rendelkezésre álló erőforrásokra építkezés, valamint a költséghatékonyság biztosítása. A hatékony városfejlesztés érdekében a településeknek reálisan kell felmérniük gazdasági és humán erőforrásaikat. A hatékonyság érdekében nemcsak új erőforrások bevonására, de a meglévő kihasználatlan erőforrások hasznosítására (kihasználatlan ingatlanok hasznosítása, barnamezős beruházások, helyi termelési tapasztalatok hasznosítása) is törekedni érdemes.

Szintén fontos városfejlesztési elv a hosszú távú (több költségvetési és tervezési ciklusú) gondolkodás, az egyes fejlesztések, projektek esetében a beruházási költség mellett a fenntartás, működtetés költségeivel, s a fejlesztések hosszú távú hatásaival is kalkulálni kell.

Integrált megközelítés

Egy-egy település életének különböző dimenziói (gazdasági, társadalmi-szociális, környezeti, kulturális) egymással szorosan összekapcsolódnak, ezért az egyes településfejlesztési beavatkozások csak integrált

megközelítés alkalmazásával lehetnek igazán hatékonyak. A települést tehát ebben az értelemben egészként szükséges kezelni.

Az integrált megközelítés több szempontból érvényesíthető. Fontos, hogy egy-egy felismert komplex társadalmi-gazdasági probléma megoldására ugyanolyan komplex fejlesztési beavatkozás szülessen, az intézkedések ne csak részproblémák megoldására irányuljanak. Az integrált megközelítés az egyes projektek összefüggéseire is értelmezhetőek. Egyedi projektek, pontszerű városi fejlesztések helyett egymás hatását kölcsönösen erősítő beavatkozások, komplex fejlesztések szükségesek. A fizikai, infrastrukturális fejlesztések mellett gyakran háttérbe szorulnak a szoft-jellegű (általában társadalmi területre irányuló) beavatkozások, a következő időszakban a nagyobb hatékonyság érdekében együttes kezelésük ösztönzendő. Az integrált megközelítésre a projektek teljes „élettartama” alatt szükség van, tehát nemcsak a tervezéskor, hanem a megvalósítás és a fenntartás során is. Eszközök lehetnek például: több operatív programból történő finanszírozás, több prioritási tengelyhez való együttes illeszkedés, uniós és hazai források mellé magántőke bevonása. Az integrált megközelítés koncepció, stratégia és projekt szinten egyaránt alkalmazandó a hatások maximalizálása érdekében.

Fenntarthatóság

A településfejlesztés során – a globális kihívásokra válaszolva – kiemelten fontos a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása. A fenntartható fejlődés nemcsak környezeti, hanem gazdasági és társadalmi fenntarthatóságot is jelent. A várospolitikában a tervezés és megvalósítás során a fenntarthatóságot szintén komplex módon szükséges értelmezni, mindhárom dimenziót, s egymásra gyakorolt hatásaikat figyelembe véve.

A környezeti fenntarthatóság irányába hathat a változatos területhasználat megvalósítása, a környezetbarát közlekedési módok előtérbe helyezése, az épületek energiahatékonyságának javítása, a helyi gazdaság és a rövid ellátási láncok támogatása, a megfelelő hulladék- és vízgazdálkodás, valamint általánosságban a város életének minden területén az erőforrásokkal való takarékoskodás és a környezeti terhelés csökkentése. A gazdasági fenntarthatóság többek között a több lábbon álló helyi gazdaságban, a magas innovációs szintben, a prosperáló helyi kis- és középvállalkozásokban ölthet testet. A települési lakosság számára a társadalmi fenntarthatóság is elengedhetetlen, mely például a szubszidiaritáson alapuló demokratikus döntéshozatalt, a megfelelő életminőség és életkörülmények biztosítását, a szociális jólétet, a működő és összetartó helyi közösségeket jelenti.

Jánossomorja város fejlesztése során biztosítani kell, hogy a megvalósuló gazdasági fejlesztésekkel párhuzamosan mind a társadalmi, mind pedig a környezeti fenntarthatóság szempontjai érvényesüljenek.

Közösségi szemlélet és szolidaritás

A településfejlesztési folyamat valamennyi szakaszában – tervezés, megvalósítás és fenntartás – kiemelt alapelv a közösségi szemlélet, a széles körű partnerség biztosítása, hiszen egy-egy fejlesztés csak valós lakossági igény és megfelelő lakossági támogatás mellett érheti el célját.

A partnerségre ugyanakkor nemcsak a helyi lakosság szintjén érdemes törekedni, hanem a gazdasági élet szereplői és a különböző kormányzati szintek között is. A közösségi tervezés megvalósítása a település társadalmi kohézióját is növeli, hozzájárul a civil szféra erősödéséhez, a helyi identitás kialakulásához, s áttételesen a település népességmegtartó erejének növeléséhez is. Az alulról jövő lakossági kezdeményezéseket a város vezetésének is támogatnia kell.

A közösségi tervezés lehetőséget ad az egyes szereplők fejlesztési elképzeléseinek megismerésére, ahol a partnerek már a tervezés során megismerik a fejlesztési elképzeléseket és véleményt nyilváníthatnak. A partnerek szerepet kaphatnak a megvalósításban is, ennek egyik hatékony eszköze a helyi közösségek működésének ösztönzése. Az egyes projektek megvalósulási és fenntartási időszakában kiemelt

figyelmet kell fordítani a lakossági tájékoztatásra, az elért eredmények kommunikációjára, valamint a tapasztalatok visszacsatolására.

A közösségi szemlélet érvényesítése a szolidaritás elvét is magában foglalja. A település működésekor érvényre kell juttatni az esélyegyenlőségi szempontokat, kiemelt figyelmet kell fordítani az egyes esélyegyenlőségi csoportokra (hátrányos helyzetűek, idősek, nők, romák, fogyatékkal élők).

Nyomon követhetőség, számon kérhetőség, transzparencia

Fontos, hogy már a tervezés olyan környezetben történjen, ahol biztosítva van az átláthatóság. A tervezést – különös tekintettel az erőforrástérképet – valamint a fejlesztéseket úgy kell végrehajtani, hogy az a szereplők számára tiszta, áttekinthető legyen és világos elvek, keretek között és feltételek alapján történjen.

2.2 A JÖVŐKÉPET MEGHATÁROZÓ CÉLOK

2.2.1 Átfogó és tematikus célok

Az alábbi ábrán látható a jövőkép által meghatározott általános és tematikus célok struktúrája.

ÁC1: Település teljesítőképességének erősítése

A település teljesítőképességének erősítése, mint átfogó cél a város jövőbeli gazdasági terveihez biztosít alapot, amely magában foglalja a gazdaság teljes körű fejlesztését, a megújuló energiák hasznosításának bővítését, valamint az idegenforgalom-turizmus fejlesztését egyaránt. E célok elérése hozzájárulhat a gazdasági stabilitás erősítéséhez, valamint a jövőben gyorsan változó környezeti feltételekhez való alkalmazkodóképesség és rugalmasság fejlesztéséhez, amelyek a városban működő vállalkozások, valamint az itt élők hosszú távú biztonságérzetét és elégedettségét növelik. Az önkormányzat célja, hogy a helyi gazdaság szereplőivel partneri viszony alakuljon ki, és a város gazdasági lehetőségeit együttes erővel tudják bővíteni.

Tematikus célok:

TC1: Gazdaságfejlesztés

TC2: Megújuló energiák hasznosítása

TC3: Idegenforgalom-turizmus fejlesztése

ÁC2: Települési funkciók megerősítése

A települési funkciók megerősítése, mint átfogó cél nagyban hozzájárulva ahhoz, hogy Jánossomorja a „lehetőségek településévé” váljon, egyszerre fókuszál a humán (oktatás, egészségügy, szociális ellátás) és a közösségi (kultúra, művelődés, civil aktivitás, közbiztonság) funkciók fejlesztésére a városban. A helyi lakosság humán (testi, lelki, szociális-társas) állapotát, közérzetét, életminőségét, a város élhetőségét közvetlenül befolyásolja, hogy a települési közellátási, humán- és közösségi funkciók milyen állapotban vannak. Az Önkormányzat számára fontos cél, hogy a lakosság minél több és színvonalasabb, elérhető és könnyen hozzáférhető szolgáltatást tudjon igénybe venni az oktatás-képzés, az egészségügy, a szociális ellátás, a kultúra és a civil aktivitások területén. Figyelembe kell venni a lakossági igényeket, és ehhez igazítani a szolgáltatások kapacitását, illetve tartalmát.

Tematikus célok:

TC4: Humán funkciók fejlesztése

TC5: Közösségi funkciók fejlesztése

ÁC3: Települési környezet fejlesztése

A települési környezet fejlesztése, mint átfogó cél alapvetően két fő területet ölel fel. Egyrészt célozza a korszerű és reziliens települési infrastruktúra kialakítását, másrészt az épített és természeti környezet fejlesztésén keresztül a lakókörnyezet fejlesztését, élhetőbbé tételét. Mindezen célterületek hozzájárulnak ahhoz, hogy a város élhető, az ott élő helyi közösség számára értéket nyújtó és értéket őrző településsé válhasson. A települési környezet fejlesztése amellet, hogy hozzájárul ahhoz, hogy a településen található táji és természeti értékek megőrzésre és fejlesztésre, a környezeti állapot jó színvonala fenntartásra, illetőleg továbbfejlesztésre kerülhessen, támogatja a települést abban is, hogy a jövőben várható klímaváltozással és környezetvédelmi területekkel kapcsolatos kihívásokra eredményesen felkészülhessen és az esetleges negatív hatásokra rugalmasan reagálhasson, így támogatva az ott élők biztonságát és jól-létét.

Tematikus célok:

TC6: Korszerű infrastruktúra kialakítása

TC7: Lakókörnyezet fejlesztése

2.2.2 A horizontális célok

Fenntarthatóság

A településfejlesztés során kiemelkedő feladat a fenntarthatóság alapelveinek a figyelembe vétele. A fenntartható fejlődés (sustainable development) olyan fejlődési (nem növekedési) folyamat, amely kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy csökkentené a jövő generációk képességét arra, hogy kielégítsék a saját szükségleteiket. A fenntartható településfejlesztés feltételezi társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesítését, illetve ezek összhangját. A fenntarthatósági stratégia kidolgozása során a jelen szükségleteit kell alapul venni, de annak figyelembe vételével, hogy a jövő generációjának lehetőségei ne szűküljenek be egyik dimenzió terén sem. A fenntartható fejlődés, mint általános stratégiai célként kell bevonulni a településfejlesztési dokumentumokba, s a cselekvési programokba. A fejlesztések során a fenntarthatóság érvényesítése már rövid távon is pozitív változásokat indíthat el, hosszútávon pedig komoly gazdasági előnyökkel járhat. Folyamatosan törekedni kell arra, hogy a különböző társadalmi csoportok életminősége és jólléte úgy tudjon növekedni, hogy az elérése folyamán nem sérül a környezet, és a jövő generáció képessége arra, hogy kielégítsék a saját szükségleteiket.

Esélyegyenlőség, társadalmi hozzáférés és befogadás

A fejlesztések során minden esetben szükséges vizsgálni, hogy az esélyegyenlőség elve teljesüljön. A társadalmi, gazdasági, kulturális, területi alapú esélyegyenlőség és hozzáférés, a méltányos munkafeltételek, továbbá a szociális védelem és társadalmi befogadás biztosítása, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és területek felzárkóztatásának előmozdítása, a támogató szemléletű társadalmi környezet megteremtése. A horizontális cél a társadalmi lehetőségek és esélyek minél szélesebb körű és méltányos elérésének előmozdítását ösztönzi reagálva az olyan kihívásokra, mint a szegénységgel vagy társadalmi kirekesztéssel fenyegetettek esélyei, az aktív befogadás ösztönzése és a társadalmi részvétel erősítése. Alapelv, hogy a tervezett fejlesztések semmilyen társadalmi csoport számára ne járjon hátrányos következménnyel. Ennek érdekében szükséges előre feltérképezni, hogy a fejlesztések önmagukban, illetve azok összejátszása milyen következményekkel járhat esélyegyenlőségi szempontból. Cél az is, hogy a jelenleg hátrányos helyzetűnek számító személyek, csoportok körülményei javuljanak, élet lehetőségeik bővüljenek. Az esélyegyenlőség biztosítása nem állhat meg a tervezési szakaszban, fontos a nyomkövetés rendszerének kialakítása, ami a fejlesztések megvalósítása során is folyamatosan ellenőrizni tudja az esélyegyenlőség teljesülését.

Partnerségi kapcsolat kialakítása, közösségi erőforrások mobilizálása

A településfejlesztési dokumentumokban leírt tartalmak, fejlesztési elképzelések akkor tudnak igazán működni, ha léteznek azok a kommunikációs csatornák, amiken keresztül kapcsolat teremthető a fejlesztések szereplői között és kiaknázzhatók a közösségi erőforrások mobilizálásában rejlő lehetőségek. A fejlesztések korai fázisában beinduló és a megvalósítás végéig fenntartott társadalmi integrációs folyamatok előtérbe helyezése, illetve a civil szférában rejlő plusz energiák erőforrásként történő felhasználása, a partnerségi egyeztetés és a közösségi tervezés elveinek alkalmazása a fejlesztésekben. A helyi fejlesztéseknek nem csupán közvetett vagy közvetlen kedvezményezettjei lehetnek a helyi lakosság egyes csoportjai, hanem informális és formális módon szerveződő közösségekként már a fejlesztések irányának meghatározását, a fejlesztések legadekvátabb módjának kiválasztását is elősegíthetik. Helyi

beágyazottságuk okán pedig a beavatkozásokkal kapcsolatos információk átadásában lehet nagy szerepük, vagy érdekelletétek esetén közvetítő szerepet is játszhatnak a folyamat során. A partneri kapcsolatok a következő szereplők esetében különösen fontosak: az egyes településrészek között, önkormányzat és lakosság között, önkormányzat és helyi munkaadók között, illetve az Önkormányzat és civil szervezetek között.

Településrészek harmonikus fejlesztése

A fejlesztések szempontjából kiemelten fontos, hogy azok egyrészt igazodjanak a kialakult településszerkezethez, másrészt a megvalósuló beavatkozások fejlesztő hatása lehetőség szerint a település teljes területére vonatkozóan éreztesse hatását. Az azonosított és lehatárolt településrészek eltérő jelleggel és funkciókkal rendelkeznek, valamint esetükben a felmerülő és megoldandó problémák és potenciális fejlesztési lehetőségek sok tekintetben különböznek egymástól. A harmonikus fejlesztés alapelve a fentiek figyelembevételén túl célozza azt is, hogy azok a településrészek közötti egyenlőtlenségek, amelyek tetten érhetők mind társadalmi-gazdasági, mind pedig infrastrukturális tekintetben, ne növekedjenek tovább, hanem lehetőség szerint mérséklődjenek.

2.2.3 A település tematikus fejlesztését szolgáló célok részletes leírása

Település teljesítőképességének erősítése

TC1: Gazdaságfejlesztés

A település jó foglalkoztatási mutatókkal rendelkezik, a vállalkozások, és azon belül a nagyvállalatok száma viszonylag magas, azonban a település gazdasági hatékonyságának növelésében további potenciál található. Az Önkormányzat igyekszik partneri kapcsolatot kialakítani a helyi foglalkoztatókkal, igényeiket felmérni és ehhez igazítva segíteni a helyi gazdaság aktivitásának és hatékonyságának emelését. A település célja elsősorban a már meglévő vállalkozások kapacitásbővítése és fejlesztése. Emellett fontos a kvalifikált munkaerő helyben tartása, így azon vállalkozások támogatása, amelyek ilyen típusú munkaerőt alkalmaznak. A település nagy külterületi területéből és kedvező természeti állapotából adódóan a nagy hozzáadott értékkel járó biogazdálkodás és az ahhoz kapcsolódó feldolgozó ipar fontoskitörési pont lehet

Célok kiemelten:

- ▶ Nagyobb hozzáadott értéket termelő vállalkozások támogatása.
- ▶ Diplomás munkahelyek számának növelése.
- ▶ Magasabb szakképzettséget igénylő vállalkozások támogatása, munkahelyek számának növelése
- ▶ Helyi vállalkozások fejlesztési lehetőségeinek támogatása.
- ▶ Partneri kapcsolatok kiépítése.
- ▶ Biogazdálkodás támogatása.

TC2: Megújuló energiák hasznosítása

A település adottságai a megújuló forrásokra alapozó energiatermelés kapcsán jónak mondhatók. Az elmúlt időszakban számos ezirányú fejlesztés zajlott a településen, melyek támogatják a zöld átállást. A település számára fontos cél, hogy minél nagyobb arányban valósuljon meg a megújuló energiák hasznosítása, mind a lakosság, mind az önkormányzati intézmények vonatkozásában. A megújuló energiák széles körű alkalmazása segíti az energiafüggőség csökkentését és az ellátásbiztonság növelését is. A megújuló alapú energiatermelés fejlesztése mellett az Önkormányzatnak kiemelt célja kell, hogy legyen az energiahatékonyság növelése is, hiszen a felhasználás csökkentése révén is jelentős mértékben lehet csökkenteni a település karbonlábnyomát.

Ennek megfelelően a kiemelt célok a következők:

- ▶ Program kidolgozása és megvalósítása a lokális, megújuló alapú energiatermelés elterjesztésére;
- ▶ Energiahatékonysági stratégia kidolgozása, energiahatékonysági fejlesztési projektek megvalósítása az önkormányzati fenntartású intézmények körében;
- ▶ Szenzibilizációs, edukációs program megvalósítása az energiahatékonysággal, megújuló energiahasznosítással kapcsolatos tudás bővítésére.

TC3: Idegenforgalom-turizmus fejlesztése

Jánossomorja jelenleg nem rendelkezik kiemelt turisztikai adottságokkal, azonban tágabb környezete lehetővé teszi, hogy Jánossomorján idegenforgalmi fejlesztések is megvalósuljanak. Az Önkormányzat legfontosabb feladata ezen a területen annak áttekintése, hogy Jánossomorját hogyan lehet bekapcsolni a környező tájegységek turisztikai vérkeringésébe.

Célok kiemelten:

- ▶ Partneri kapcsolatok kiépítése Jánossomorja környezetében megtalálható jelentősebb turisztikai desztinációkkal.
- ▶ Helyi idegenforgalmi infrastruktúra fejlesztése.
- ▶ Strandfürdő komplexum kiépítése.

Települési funkciók megerősítése

A települési funkciók megerősítése, mint átfogó cél egyszerre fókuszál a humán (oktatás, egészségügy, szociális ellátás) és a közösségi (kultúra, művelődés, civil aktivitás, közbiztonság) funkciók fejlesztésére Jánossomorján. A helyi lakosság közérzetét, életminőségét közvetlenül befolyásolja, hogy a települési közellátási, humán- és közösségi funkciók milyen állapotban vannak. Az Önkormányzat számára fontos cél, hogy a lakosság minél több és színvonalasabb, elérhető és könnyen hozzáférhető közszolgáltatást tudjon igénybe venni a városban.

TC4: Humán funkciók fejlesztése

A humán funkciók megerősítése tematikus célkitűzés nagyban hozzájárul ahhoz, hogy Jánossomorja a „lehetőségek településévé” váljon, az oktatás, egészségügy, szociális ellátás területét érintő funkciók fejlesztésével. A helyi lakosság humán (testi, lelki, szociális-társas)

állapotát, közérzetét, életminőségét, a város élhetőségét közvetlenül befolyásolja, hogy a települési humán funkciók milyen állapotban vannak. Az Önkormányzat számára fontos cél, hogy a lakosság minél több és színvonalasabb, elérhető és könnyen hozzáférhető szolgáltatást tudjon igénybe venni az oktatás-képzés, az egészségügy, a szociális ellátás és az ifjúságpolitika területén. Figyelembe kell venni a lakossági igényeket, és ehhez igazítani a szolgáltatások kapacitását, illetve tartalmát.

- ▶ Helyi oktatás-nevelés fejlesztése
- ▶ Komplex egészségfejlesztés kialakítása
- ▶ Az idősellátás szolgáltatásainak fejlesztése
- ▶ Hatékony ifjúságpolitika kialakítása

TC5: Közösségi funkciók fejlesztése

A közösségi funkciók megerősítése tematikus célkitűzés nagyban hozzájárul ahhoz, hogy Jánossomorja a „lehetőségek településévé” váljon, a közösségi, kulturális, művelődési, civil aktivitási, közbiztonsági területeket érintő funkciók fejlesztésével. A helyi lakosság humán (testi, lelki, szociális-társas) állapotát, közérzetét, életminőségét, a város élhetőségét közvetlenül befolyásolja, hogy a települési közösségi funkciók milyen állapotban vannak. Az Önkormányzat számára fontos cél, hogy a lakosság minél több és színvonalasabb, elérhető és könnyen hozzáférhető szolgáltatást tudjon igénybe venni a kulturális- és művelődési szolgáltatások, a civil-közösségi aktivitások területén. Figyelembe kell venni a lakossági igényeket, és ehhez igazítani a szolgáltatások kapacitását, illetve tartalmát.

- ▶ Kulturális és művelődési szolgáltatások, lehetőségek fejlesztése
- ▶ Közösségfejlesztés, társadalmi részvétel és aktivitás erősítése
- ▶ Közellátások fejlesztése
- ▶ A közbiztonság erősítése

Települési környezet fejlesztése

TC6: Korszerű infrastruktúra kialakítása

A korszerű infrastruktúra fejlesztése egyszerre célozza az elérhető települési infrastruktúrák kapacitásának fejlesztését, másrészt ezen infrastruktúrák kedvezőtlen hatásokkal (pl. éghajlatváltozás, környezeti terhelések) szembeni ellenállóképességének fokozását. A korszerű infrastruktúra hozzájárul a helyi lakosok életszínvonalának növeléséhez, az Önkormányzat üzemeltetési költségeinek csökkentéséhez, továbbá a gazdasági szereplők kedvező üzemeltetési körülményeinek megteremtéséhez. Mindezekben túlmenően a korszerű infrastruktúra hozzájárulhat a környezeti terhek csökkentéséhez is.

Ennek megfelelően a kiemelt területek a következők:

- ▶ A város külső és belső közlekedési rendszerének a folyamatos fejlesztése; kerékpáros- és gyalogos infrastruktúra hálózat fejlesztése, közlekedésbiztonság javítása;
- ▶ Települési infrastruktúra környezetbarát és klímareziliens fejlesztése;
- ▶ Közcsatornahálózat fejlesztése, bekapcsolt lakások számának bővítése;

- ▶ Energiafüggőség mértékének csökkentése az energiaellátás környezetbarát fejlesztése (megújuló energiahasznosítás stb.) révén.
- ▶ Infokommunikációs infrastruktúra biztosítása minden lakosnak a versenyképesség érdekében

TC7: Lakókörnyezet fejlesztése

A lakókörnyezet fejlesztésébe az épített környezet fejlesztésén túlmenően bele kell érteni a táji- és természeti környezet érték- és funkcióőrző továbbfejlesztését is. Ezen összetevők jó állapota jelentős mértékben hozzájárul a településen élők egészségéhez és jólétéhez, a településhez való kötődéshez, a pozitív településképhez, a természeti tőke magas értékéhez továbbá a település turisztikai vonzerejéhez.

Ennek megfelelően a kiemelt területek a következők:

- ▶ Zöldfelületek megőrzése, mennyiségi és minőségi továbbfejlesztése;
- ▶ Klímaváltozás negatív hatásainak ellenálló lakókörnyezet fejlesztése;
- ▶ A burkolatlan külterületi utak fejlesztése révén a porterhelés csökkentése;
- ▶ Településkép megóvása, épített örökség védelme;
- ▶ A településközponti funkció erősítése, szolgáltatások fejlesztése.

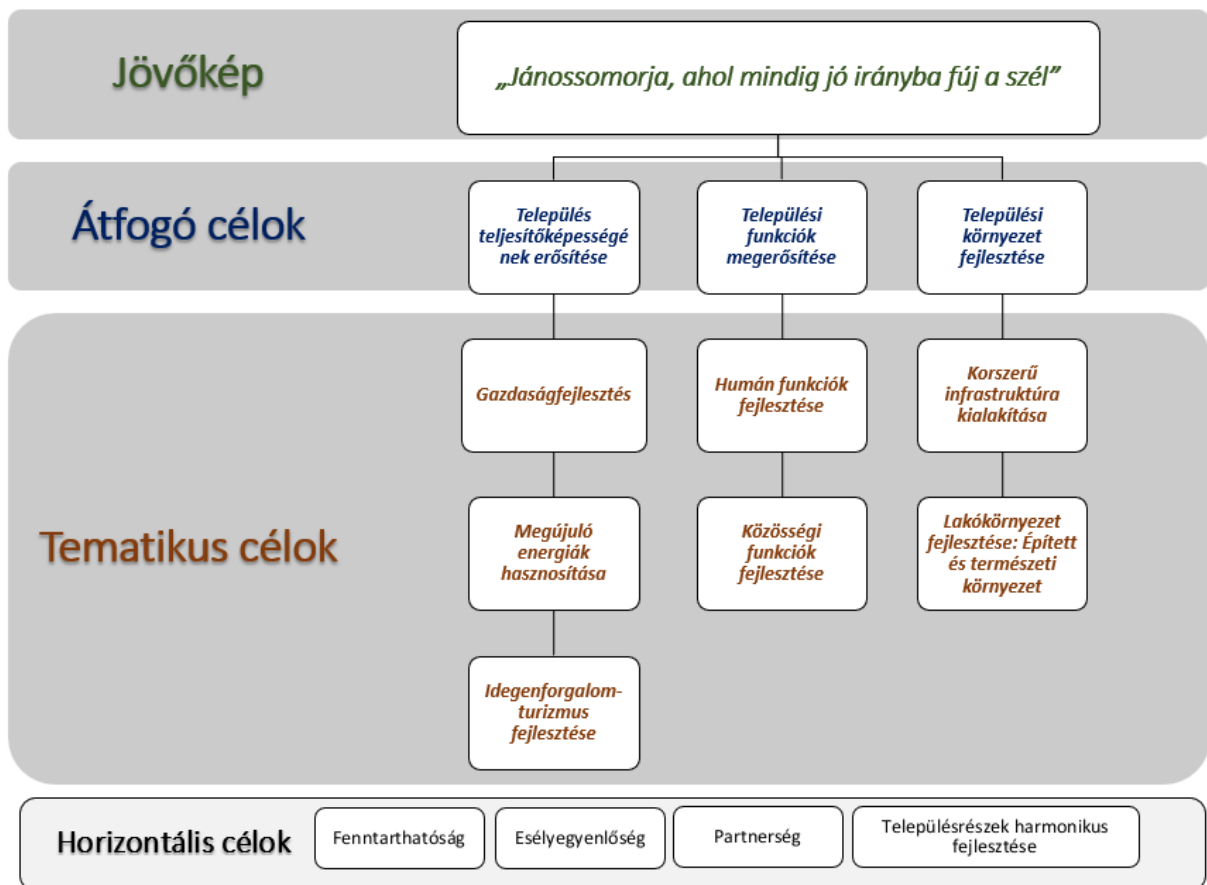
2.2.4 Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

2.2.4.1 A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

Az elkészült koncepció nagyban támaszkodik a 2014-2020 közötti településfejlesztési koncepció megállapításaira, valamint az azóta eltelt időszak eredményeire és az azóta is fennálló hiányosságokra, továbbá a 2022. május 17-én, a városvezetéssel történt egyeztetésre.

Jánossomorja településfejlesztésének tervezése az **adottságok** feltárásán alapuló **jövőkép** meghatározásával történik, ami az elérendő **átfogó-, tematikus-, területi-,** valamint **horizontális célok** meghatározásában kristályosodik ki. A célok eléréséhez konkrét **feladatok** köthetők, költségekkel, forrásokkal és eszközökkel, melyek az Integrált Településfejlesztési Stratégiában (ITS 2021-2027) kerülnek bemutatásra.

A település átfogó céljai a helyzetelemzésből és a jövőképből következnek, illeszkednek a fenntarthatóság három pilléréhez: a gazdasághoz, a környezethez és a társadalomhoz.

Az ábrán a **területi célok** nem kerülnek feltüntetésre, hiszen azok támasztópilléreként erősítik a célokat, és utalnak a későbbiek során definiálandó beavatkozási területekre.

A település jövőképe egy olyan általános célkép, amelyet középtávon, tudatosan építkezve lehet elérni. Ez a jövőkép szolgálja a társadalom és a gazdaság általános fejlődését, a lakosság jóllétét. Ez utóbbi egy olyan központi célja a fejlődésnek, melyet minden más cél szolgál.

Az átfogó célok is közvetlenül segíthetik a szereplők „jóllétét”, így cél a település általános teljesítőképességének, funkcióinak erősítése, valamint a környezet fejlesztése. Ezek az átfogó célok felölelik a társadalmi, gazdasági fejlődést.

Jánossomorja esetében – tematikus célként – a helyi gazdaságfejlesztés elsődleges célja az ott már működő gazdaságok fejlesztése; humánerőforrással, megújuló energiával. A helyi idegenforgalom elsősorban átmenő forgalmat közvetít a Fertő-tó irányába, valamint Mosonmagyaróváron keresztül a Szigetköz irányába.

A város esetében a humán erőforrás-politika erős átgondolást igényel; mind a munkaerő helyben tartása, mind pedig az ausztriai vendégmunka-forgalom miatt. Így egyértelműen nevesítve kerül a tematikus célok közé. A helyi lakosság identitásának erősítése, a közösségi lét hangsúlya is bekerült a célok közé.

A tematikus célok harmadik csoportjában elsősorban az infrastrukturális fejlesztések kerültek, ügyelve a természeti értékek megőrzésére, az épített-természeti környezet konfliktusainak mérséklésére.

Olyan horizontális célok kerültek kiemelésre, amelyek összehangoltan elmélyítik a fejlesztési elveket is; törekedni kell a fenntarthatóságra, az esélyegyenlőségre, a partnerségre, valamint a településrészek harmonikus fejlesztésére.

2.2.4.2 A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Az alábbi táblázattal szemléltetjük, hogy mely településrészek és milyen mértékben érintettek az egyes célok megvalósulásában, erősítésében. A szemléltető táblázat összeállításához figyelembe vettük a településrész jellegét, erősségeit, potenciális kitorési lehetőségeit.

Célok	Településrészek			
	Mosonszentjános	Mosonszentpéter	Pusztasomorja	Külterületek
ÁC1: Település teljesítőképességének erősítése				
TC1: Gazdaságfejlesztés	+++	++	++	++
TC2: Megújuló energiák hasznosítása	+++	++	++	+
TC3: Idegenforgalom-turizmus fejlesztése				
ÁC2: Települési funkciók megerősítése				
TC4: Humán funkciók fejlesztése	++	++	++	+
TC5: Közösségi funkciók fejlesztése	+++	+++	++	++
ÁC3: Települési környezet fejlesztése				
TC6: Korszerű infrastruktúra kialakítása	+++	+++	+++	+++
TC7: Lakókörnyezet fejlesztése: épített és természeti környezet	+++	+	++	+

településrészre nem bontható

+ kevésbé érvényesíthető

++ általánosan érvényesíthető

+++ kiemelten érvényesíthető